

ΓΝΩΜΗ

Του Σίμου Αναστασόπουλου

Οι οικονομικές προτεραιότητες της νέας κυβέρνησης

Τα αποτελέσματα των εκλογών της 21ης Μαΐου έδωσαν ένα σαφές μήνυμα της κοινωνίας για επαναφορά της κανονικότητας της οικονομίας στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα ποσοστά επιτυχίας των κομμάτων είναι τέτοια που δεν επιδέχονται οποιαδήποτε αμφισβήτηση ότι η πολιτική της απερχόμενης κυβέρνησης επιδοκιμάζεται και η νέα κυβέρνηση καλείται να συνεχίσει στον δρόμο των μεταρρυθμίσεων και της σύγκλισης με τα υπόλοιπα ευρωπαϊκά κράτη.

Η χώρα εισέρχεται σε μια νέα περίοδο έχοντας αποκαταστήσει το κύρος και την αξιοπιστία της οικονομίας της μετά τα μνημόνια και την κρίση χρέους και έχοντας επιδείξει σημαντική αντοχή στα χρόνια της πανδημίας. Η οικονομία μας όμως καλείται σήμερα να λειτουργήσει και να βελτωθεί σε συνθήκες ενεργειακής κρίσης και υψηλού πληθωρισμού, συνέπειες των κυρώσεων της Δύσης στη Ρωσία μετά την εισβολή της στην Ουκρανία.

Η ποσοτική χαλάρωση και υψηλή ρευστότητα του συστήματος που βοήθησε και την ελληνική οικονομία να εξέλθει από την κρίση αποτελούν παρελθόν και οι δημοσιονομικοί κανόνες επανέρχονται δημιουργώντας ένα αυστηρότερο πλαίσιο λειτουργίας για τις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις. Οι περιορισμοί αυτοί δεν επιτρέπουν πλέον εκτεταμένη χρήση των δημοσιονομικών ή νομισματικών εργαλείων για την υποστήριξη επιχειρήσεων και νοικοκυριών (αναγκαία στην πανδημία και ενεργειακή κρίση) αλλά επιβάλλουν χρηστή διαχείριση των απαραίτητων πλέον πλεονασμάτων για στοχευμένες παρεμβάσεις του κράτους με πολλαπλασιαστικά οφέλη για την οικονομία. Οπερ μεθερμηνεύόμενο σημαίνει ότι πρέπει άμεσα και κατά προτεραιότητα να αντιμετωπισθούν πειστικά τα μεγάλα προβλήματα της οικονομίας. Το υψηλό χρέος, η χαμηλή ανταγωνιστικότητα, το έλλειμμα επενδύσεων, το έλλειμμα ισοζυγίου και η οικονομική ανισότητα (χαμηλοί μισθοί και υψηλή ανεργία). Με δεδομένο πλέον

ότι δεν υφίσταται πολιτικός κίνδυνος και ότι η αξιοπιστία της ελληνικής οικονομίας έχει πλήρως αποκατασταθεί στους θεσμούς και στις αγορές, τα ανωτέρω θέματα αποτελούν, κατά τη γνώμη μου, τις οικονομικές προτεραιότητες της νέας κυβέρνησης και σε αυτά θα αναφερθώ στη συνέχεια.

Το δημόσιο χρέος αν και μειωμένο ως ποσοστό του ΑΕΠ βρίσκεται σήμερα σε επίπεδα ρεκόρ από την είσοδο της χώρας στο ευρώ. Παρά την επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος το περασμένο έτος χρειάζεται να καταφεύγουμε σε εξωτερικό δανεισμό για την κάλυψη των δαπανών της Γενικής Κυβέρνησης. Ας σημειωθεί ότι το αποτέλεσμα εκτέλεσης του προϋπολογισμού ήταν έλλειμμα 4,7 δισ. λόγω τόκων. Χρειάζεται επομένως περιορισμός δαπανών και επιδομάτων (στα πλαίσια που επιτρέπει ο προϋπολογισμός) και αύξηση των φορολογικών εσόδων, με συμβολή και των ελεύθερων επαγγελματιών καθώς και περιορισμό της φοροδιαφυγής. Στα έσοδα ακόμη θα προσφέρει και η ζητούμενη αύξηση του παραγωγικού ιστού στο ΑΕΠ. Τα μέτρα αυτά θα επιτρέψουν ακόμη και μει-

ωση της έμμεσης φορολογίας που πλήττει δυσανάλογα τα χαμηλότερα εισοδήματα.

Η ισχυρή μεταρρυθμιστική πολιτική της απερχόμενης κυβέρνησης βελτίωσε σημαντικά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας, η οποία όμως εξακολουθεί να υπολείπεται των αντίστοιχων οικονομιών της ΕΕ. Αποτελεί εθνική ανάγκη η απρόσκοπτη συνέχιση του μεταρρυθμιστικού έργου που θα βελτιώσει περαιτέρω το επιχειρηματικό περιβάλλον, θα προσελκύει παραγωγικές επενδύσεις και θα οδηγήσει σε σταθερή και βιώσιμη ανάπτυξη. Το έργο και η προτεραιοποίηση των δράσεων που έχει προτείνει το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας (CompeteGR) μπορεί να αποτελέσει ικανό οδηγό προς αυτή την κατεύθυνση.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και η πρόοδος στις μεταρρυθμίσεις θα προσελκύσουν και επενδύσεις για δημιουργία νέων άμεσων παραγωγικών επιχειρήσεων που σήμερα είναι πολύ χαμηλές. Για την αναβάθμιση του παραγωγικού ιστού και τη ζητούμενη αύξηση της συμμετοχής της παραγωγής στο ΑΕΠ δεν αρκούν οι εγχώριες αποταμιεύσεις, όπως επεσήμανε ο Διοικητής της ΤτΕ, αλλά απαιτούνται οι άμεσες ξένες επενδύσεις που θα αποκαταστήσουν το επενδυτικό κενό της οικονομικής κρίσης του 2010.

Η αύξηση του παραγόμενου πλούτου θα επιτρέψει και την ανάλογη αύξηση των εισοδημάτων, τόσο του κατώτερου μισθού όσο και των μεσαίων αποδοχών. Ας σημειωθεί ότι πρέπει να προηγηθεί η αύξηση του τζίρου και των εσόδων των επιχειρήσεων και να έπεται η διανομή μέσω αυξήσεων μισθών, ώστε και οι οικονομικές ανισότητες να περιορίζονται και οι επιχειρήσεις να παραμένουν βιώσιμες. Η περαιτέρω μείωση του μη εργοδοτικού κόστους θα βοηθήσει σημαντικά προς αυτή την κατεύθυνση.

Σημειώνω ακόμη ότι η Ελλάδα κατατάσσεται πολύ χαμηλά ως προς την ανταγωνιστικότητα της αγοράς εργασίας που επιβαρύνει πολύ τις επιχειρήσεις χωρίς να προστατεύει αποτελεσματικά τους ερ-

γαζόμενους. Ο Διοικητής της ΤτΕ επεσήμανε ακόμη τον κίνδυνο του ελλείμματος ισοζυγίου που αποκαλύπτει την υστέρηση των εξαγωγών έναντι των εισαγωγών. Δαπανούμε περισσότερα από όσα παράγουμε και επομένως η υλοποίηση του νέου αναπτυξιακού μοντέλου που θα στηρίζεται στην εξωστρέφεια (εξαγωγές) και την καινοτομία επείγει. Η σύνδεση της επιχειρηματικότητας με τα Πανεπιστήμια για έρευνα και παραγωγή καινοτόμων προϊόντων με διεθνή ζήτηση είναι ακρογωνιαίος λίθος της νέας πολιτικής και απόλυτη προτεραιότητα για τη νέα κυβέρνηση, παράλληλα με τα μέτρα ενίσχυσης της παραγωγικής δυνατότητας όπως αναφέρθηκαν πιο πάνω. Η αναθεώρηση του άρθρου 16 του Συντάγματος και η ίδρυση ιδιωτικών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων κρίνεται απαραίτητη όπως και η αξιολόγηση των εκπαιδευτικών και η αναθεώρηση στην Παιδεία ώστε μαζί με τη γνώση η νέα γενιά να εφοδιάζεται και με τις απαραίτητες δεξιότητες για τον κόσμο του αύριο. Αυτά αποτελούν εξίσου σημαντικό παράγοντα για τη μείωση της ανεργίας και των ανισοτήτων.

Η επιτυχία του σχεδίου επαναφοράς της οικονομίας στην κανονικότητα, με αντοχές στα δύσκολα και προοπτικές σταθερής και βιώσιμης ανάπτυξης, θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματικότητα της Δημόσιας Διοίκησης και την ταχύτητα απονομής δικαιοσύνης και εκεί θα κριθεί η νέα κυβέρνηση. Δηλαδή στη μεταρρυθμιστική της βούληση και στην ικανότητα να υλοποιήσει τις απαιτούμενες αλλαγές μέσα στο νέο (μάλλον) περιοριστικό περιβάλλον. Το αποτέλεσμα των εκλογών πάντως της διέθεσε το απαιτούμενο πολιτικό κεφάλαιο να προχωρήσει στην κατεύθυνση που ήδη έχει χαράξει και η επίτευξη της επενδυτικής βαθμίδας αποτελεί το πρώτο ορόσημο επιτυχίας.

Ο κ. Σίμος Αναστασόπουλος είναι πρόεδρος του Συμβουλίου Ανταγωνιστικότητας και πρόεδρος του Συνδέσμου Ανωτάτων Εταιρειών & Επιχειρηματικότητας.

Η ισχυρή μεταρρυθμιστική πολιτική της απερχόμενης κυβέρνησης βελτίωσε σημαντικά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας μας

